

I.
УСПОРЕДНИТЪ ЛЖТИЩА

II.
ПРОЯВЛЕНИЯТА НА УМА

София — 1928 г.

Успореднитѣ пжтища.

Какъ прѣвеждате думитѣ „анодъ“ и „катодъ“?
(— Тѣ сж названия на електрическитѣ полюси. Анодъ и катодъ сж грѣцки думи. Анодъ означава горѣ, а катодъ — долу). Сега, да оставимъ значението на тѣзи думи, но да разгледаме отъ чисто материално гледище, какво прѣдставлява движението.

Ако вземете една плоскость C_1C_2 , може ли да има движение въ нея? — Вънъ отъ нея може да има движение,

А

C_1

--	--

 C_2 движение не може да има, защото всичкитѣ ѣ

сили се намиратъ въ равновѣсие. Какво трѣбва да стане съ нея, за да има движение? — Трѣбва да се измѣни положението на полюситѣ C_1 и C_2 , за да се образува движение къмъ екуатора А. Вие може да мислите, че сѣверниятъ полюсъ е на единия край на земната ось, а южниятъ полюсъ — на другия край. Не, всѣка частичка отъ материята, колкото малка и да е, има свой сѣверенъ и свой юженъ полюсъ, и тѣзи полюси се допиратъ единъ до другъ въ екуатсра на самата частичка. Връзката между двата полюса е криволинейна — тя е меридианътъ. Тази връзка е наклонена къмъ по-

I.
УСПОРЕДНИТЪ ПЖТИЩА

II.
ПРОЯВЛЕНИЯТА НА УМА

София — 1928 г.

люситѣ, и по нея силитѣ сж уравниѣсени. Въ природата нѣма абсолютно хоризонтална плоскостъ, но всѣкога има поне единъ малъкъ наклонъ, за да става движение.

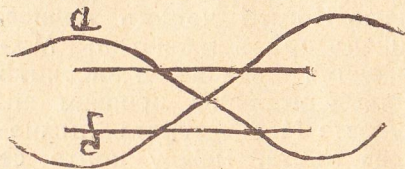
Нѣкога хората искатъ да иматъ спокойно състояние, никой да не ги смущава; тѣ искатъ да бждатъ уравниѣсени, да бждатъ меридианъ. Това състояние е приятно, но за малко врѣме, а послѣ става непоносимо. Затова, за да има движение, всѣкога трѣбва да става прѣмѣстване на полюситѣ. Тогава енергията ще се съсрѣдоточава въ екуатора.

Питамя: дѣ е екуаторътъ на човѣшкото тѣло? — При слънчевия вжзелъ, подъ лъжичката. Въ животнитѣ екуаторътъ се намира подъ стомашния мозъкъ (отъ грѣбначния стълбъ до опашката), и затова у животнитѣ тази частъ е най аткивна. Нека всѣки отъ васъ да опрѣдѣли точно, дѣ е неговиятъ екуаторъ. Той е въ най подвижната частъ у човѣка — въ кръста. Екуаторътъ у човѣка се мѣсти постоянно. Само въ идеалния човѣкъ той има точно опрѣдѣлено мѣсто. Когато човѣкъ е уравниѣсенъ, мѣстото на неговия екуаторъ е постоянно. Въ такъвъ човѣкъ има пълна хармония между неговия умъ, неговото сърце и неговата воля; всички мжчноти за него сж само стимулъ за работа. Той смѣта мжчнотиитѣ въ живота си за привилегии.

Слѣдователно, движение може да има само при наклонъ. Ако горната частъ на нѣкоя пло-

скостъ се издигне и образува върхове и долини, прѣзъ тази плоскостъ могатъ да минатъ рѣки и да я направятъ плодотворна. Безъ това, плоскостъта бива пуста, мяза на пустинята Сахара. Върхътъ е мѣстото, дѣто хората почиватъ. Тѣ се изморяватъ, докато стигнатъ до него. Когато човѣкъ почива, това показва, че е миналъ прѣзъ мжчнотиитѣ. Мжчнотиитѣ, това сж високитѣ върхове, а високитѣ върхове винаги сж подбудителнитѣ причини въ живота на човѣка. Буквата М въ думата „мжчение“ се състои отъ два върха, между които се намира екуатора. Тукъ всичкитѣ енергии се сливатъ въ центъра. Какво показватъ двѣтъ успоредни линии въ буквата М? — Тѣ прѣдставляватъ границитѣ на едно разумно същество. Само разумнитѣ същества се движатъ по успоредни линии, а всички други същества се движатъ по линии, които не сж успоредни. Слѣдователно, дѣто има успоредни линии въ свѣта, тамъ работи нѣкоя висша интелигентностъ. Само двѣ разумни същества могатъ да вървятъ успоредно. Ако двама души вървятъ успоредно, тѣ сж разумни; ако пжтищата имъ се прѣсичатъ, тѣ не сж разумни. Прѣсѣченитѣ линии не показватъ движение на разумни същества, а движение на обикновени хора. Щомъ двѣ линии се прѣсичатъ, това показва, че двѣ същества се сливатъ и образуватъ едно същество. Пеперудата независима ли е отъ гжсеницата? Двѣ разумни същества ли сж тѣ? — Не. Гжсеницата и пеперудата се сливатъ и образуватъ

едно същество. Обаче, стремежитѣ имъ сж различни. Въ гжсеницата има двѣ същества. Едното отъ тѣхъ работи въ материалния свѣтъ — то е коренътъ на нейния животъ. Като свърши своята

работа, то образува кривата линия — а; слѣдъ него започва да работи второто същество, като образува втората крива линия — б. Това видоизмѣнение на ус-

пореднитѣ линии показва, че става трансформиране на енергиитѣ. Двѣтѣ същества въ гжсеницата се сливатъ и образуватъ пеперудата.

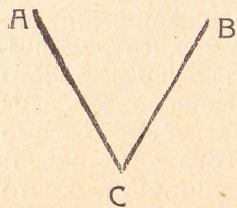
Сжщото нѣщо става и въ природата. Щомъ двама души дойдатъ въ стълкновение, образува се едно същество, между тѣхъ става прѣсичане. Вие трѣбва да спазвате този законъ. Ако двѣ ваши желанія се кръстосатъ, тѣ изгубватъ силата си и остава само едно желание. Обаче, за да може да работите, непрѣменно трѣбва да имате двѣ желанія, които да вървятъ успоредно. Скрѣбътъ и радостътъ сж двѣтѣ желанія, необходими за живота ви. Вие не искате да скрѣбите, но скрѣбътъ всѣкога показва, че сте изгубили нѣщо. Слѣдователно, тя е единъ отъ методитѣ на природата, чрѣзъ който ще намѣрите изгубеното. Ако ти нѣмашъ скрѣбъ, не можешъ да намѣришъ изгубеното, и никога нѣма да имашъ радостъ. Скрѣбътъ е ви-

сокъ планински върхъ, отъ който се стича вода за оплодяване на низинитѣ. Тя става причина да се прояви живота въ плоскостътъ, който ще донесе радостъ и веселие.

И тъй, скрѣбътъ, която слиза отгорѣ, носи радостътъ. Така трѣбва да схващате скрѣбътъ. Тя не е мъчение, а методъ на природата, чрѣзъ който може да се намѣри радостътъ. Радостътъ пѣкъ е цѣль, къмъ която трѣбва да се стремимъ. Слѣдователно, скрѣбътъ и радостътъ сж тѣсно свързани. Тѣ не съществуватъ поотдѣлно въ природата. Това е правилното схващане за радостътъ и скрѣбътъ. Всѣка изгубена радостъ носи скрѣбъ, чрѣзъ който пѣкъ се намира радостътъ. Скрѣбътъ напомня на човѣка, че е изгубилъ нѣщо и му посочва дѣ е то. Ако се намирашъ въ трудно положение, скрѣбътъ ще ти помогне да излѣзешъ оттамъ. Като имашъ скрѣбъ, ти ще работишъ, ще търсишъ, докато намѣришъ загубеното, т. е. съ търсене човѣкъ всичко намира. Ти ще намѣришъ загубеното само при голѣма вътрѣшна скрѣбъ. Това е истинската скрѣбъ. Азъ не говоря за скрѣбътъ, която вие имате отъ прѣувеличаване на нѣщата. Вие може да турите подъ микроскопъ едно малко същество и да го увеличите много пѣти, но въ сжщностъ това не е неговата естествена голѣмина. Това същество подъ микроскопъ е голѣмо, но отвънъ е невидимо. Това не е скрѣбъ. Вие не трѣбва да имате външна скрѣбъ, но дълбока вътрѣшна скрѣбъ. За скрѣбътъ ние сждимъ по ефекта, който тя произвежда въ насъ.

Какво нѣщо сж успореднитѣ линии? Въ природата има ли успоредни линии? — Има. Може да се върви само по успоредни линии. Вие трѣбва да опрѣдѣлите, какви линии описвате, като вървите съ нѣкого. Когато двѣ успоредни линии се прѣсичатъ отъ трета, какво се образува? То значи: какво ще се образува, ако пжтѣтъ, който изминаватъ двѣ разумни сжщества, се прѣсѣче отъ трето разумно сжщество? — Ще се образуватъ осемъ жгли. Едни отъ тѣзи жгли сж кръстосани, други — съотвѣтни. И едниѣ, и другитѣ сж равни помежду си. Какво показватъ тѣ?

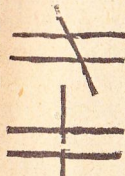
Питамъ: успореднитѣ линии прѣсичатъ ли се? — Тѣ се прѣсичатъ въ безкрайността. Ако точката С е образъ на безкрайността, тогава прави-

тѣ линии АС и ВС, които се прѣсичатъ въ точка С, ще бждатъ успоредни. Слѣдователно, третата линия, която прѣсича двѣтѣ успоредни, сжщо така е успоредна съ тѣхъ. Тя се прѣдставлява такава въ тесакта, но при третото измѣрени-

е я виждаме като прѣсѣчна линия. Тѣзи разсжждения сж вѣнъ отъ обикновенитѣ. Ако една линия прѣсича двѣ успоредни, какво ще стане въ физическия свѣтъ? Прѣдставете си, че тѣзи двѣ успоредни линии сж брѣгове на нѣкоя рѣка, която тече. Тѣ очъртаватъ брѣговетѣ ѝ, които прѣдстав-

ляватъ разумни сжщества. Третата линия прѣдставлява моста, прѣзъ който се прѣминава рѣката. Мостѣтъ, като разумно сжщество, прѣдставлява връзка между брѣговетѣ, които започватъ да мислятъ. Щомъ трета линия прѣсича двѣ успоредни, това показва, че тѣзи двѣ разумни сжщества мислятъ правилно. Тогава, ако ис-

камъ да изразя, че трима души живѣятъ правилно, хармонично помежду си, ще напиша двѣ успоредни линии, прѣсѣчени съ една трета. — Този знакъ показва, че тѣзи хора разумно разрѣшаватъ всички задачи. И въ музиката имаме подобенъ знакъ, който се казва диезъ — знакъ за повишение на тоноветѣ. Когато се изслѣдватъ геологически нѣкои пластове, прѣсѣчени съ трети, това показва, че тукъ сж работили разумни сжщества и сж оставили своя знакъ. Геологѣтъ трѣбва да открие това самъ и да го знае. Такива сѣчения има и по ржцѣтъ на човѣка. Съ тѣхъ се занимава хиромантията. Тѣ говорятъ за разумна работа.

И тѣй, всѣка пертурбация, всѣко прѣпятствие, всѣко измѣнение въ живота на когото и да е, това е една малка придобивка на жива енергия. Така трѣбва да схващате нѣщата. Всѣко малко измѣнение означава, че вие вървите по една възходяща линия. Този родъ разсжждения сж необходими за всички хора по слѣднитѣ съображения. Въ човѣшкия животъ често ставатъ на-

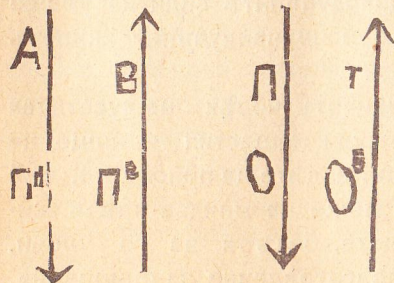
воднения и насипи; нѣкой пжть брѣговетѣ на вашия животѣ на извѣстни мѣста се подронватѣ, други мѣста се насипватѣ, а често ставатѣ и срутвания. Тѣй че, безѣ да искате, течението се подпушва. Понѣкога ставатѣ толкова голѣми подпушвания, че се явява песимизмѣ у васѣ, или извратени мисли, които отклоняватѣ правилния пжть на мисълта. Затова вие трѣбва съ вѣра да отклонявате изопаченитѣ мисли, които идватѣ до васѣ, защото тѣ могатѣ да измѣнятѣ посоката на живота ви. Ето защо, вие трѣбва да се домогнете до разумния начинѣ на мислене. Мисълта ви трѣбва да е будна и силна! Тѣй че, трѣбва ви вѣра и правиленѣ начинѣ на мислене. Вѣрата държи съзнанието будно, а правата мисълъ — ясно. Вие трѣбва постоянно да се насърдчавате, защото сегашнитѣ условия носятѣ тѣй нареченитѣ „обезсърдчителни вълни“. И въ сънното, и въ будното състояние на човѣка къмъ него пристигатѣ мисли, които повече го спѣватѣ, отколкото да го подтикватѣ къмъ добро. Това сж само привидни спѣнки.

Казвамъ: най-първо вие трѣбва да се стремите да образувате въ себе си успоредни линии, т. е. линиитѣ на разумността. Всички трѣбва да се стремите къмъ разумностъ. Разумността трѣбва да бжде цѣль въ живота ви! Не казвайте, че ще бждете разумни, но постѣпвайте разумно.

Бесѣда, държана отъ Учителя на 14 VI 1925 г. — София.

Проявленията на ума.

За да имате ясна прѣдстава за силитѣ, които дѣйствуватѣ въ човѣка, азъ ще ги прѣдставя графически, посрѣдствомъ прави линии.

Фиг. 1.

Положителнитѣ и отрицателнитѣ сили биватѣ два вида: положителни сили въ низходяща степенъ ($П^A$) и положителни сили въ възходяща степенъ ($П^B$); отрицателни сили въ низходяща степенъ ($О^П$) и отрицателни сили въ възходяща степенъ ($О^T$). Силитѣ, които иматѣ възходяще напра-

вление, всѣкога творятѣ; силитѣ, които иматѣ низходяще направление, понеже се движатѣ въ гжста материя, всѣкога разрушаватѣ.

Сега, ще ви дамъ друго разпрѣдѣление на силитѣ въ човѣшкия умъ. Споредъ живота на чо-

вѣка и дѣйността на неговия умъ, различаваме: естественъ, природенъ, разуменъ, мораленъ, личенъ и индивидуаленъ умъ. Естествениятъ умъ се занимава съ прости факти. Природниятъ умъ е творчески, събирателенъ. Неговото мѣсто е въ срѣдата на челото. Разумътъ въ човѣка е висшето проявление на умственитѣ му сили. Моралнитѣ сили на ума се изразяватъ въ моралния животъ на човѣка. Личнитѣ и индивидуалнитѣ сили на ума се изразяватъ въ личния и индивидуалния животъ на човѣка.

При естествения животъ човѣкъ не чувствава никакви страдания, никакви нещастия — нищо не може да го засегне. Той е дѣте на природата, тъй дребно, тъй малко, че може да минава прѣзъ всичкитѣ дупки на природата, безъ тя да го улови. Естествениятъ умъ е подготовка за природния.

При природния животъ човѣкъ започва да твори, да събира, и природата вече започва да му иска смѣтка за всичко сторено. Вслѣдствие на това, клѣткитѣ въ организма се събиратъ въ общества и започватъ да функциониратъ съзнателно. Това се дължи на женския елементъ, на женския принципъ въ природата, който събира и дѣйствува, проявява се отвѣтрѣ навънъ. Въ природния умъ се намира подсъзнанието на човѣка.

На трето мѣсто иде разумниятъ животъ, въ който влиза самосъзнанието на човѣка.

Моралниятъ животъ на човѣка се отнася къмъ една морална областъ, дѣто той е свързанъ съ сжщества, които по развитието си седятъ повисоко отъ сегашнитѣ хора.

Дойдете ли до индивидуалния животъ на човѣка, трѣбва да подразбирате това състояние, когато човѣкъ иска да се прояви като самостоятелно сжщество, което търси своето щастие, своето благо. Въ моралния животъ човѣкъ има общение не само съ сжществото, при което живѣе, но и съ цѣлата разумна природа.

Щомъ дойдете до личния животъ на човѣка, той вече се проявява въ обществото като личностъ. Направете единъ опитъ, да видите, ще можете ли да различите въ себе си своя естественъ умъ. За да познаете това ваше състояние, трѣбва да се освободите отъ всѣка грижа, да си прѣдставите, че сте едно малко дѣте, или още повече, една малка бубулечица, „божа кравица“, и се движите съ нейното съзнание, съ нейното разбиране за живота, съ нейнитѣ нужди. Ще можете ли да се смалите така? Ще кажете, че не можете. Питамъ: ако едно възвишено сжщество, или единъ ангелъ, който е завършилъ своята еволюция, идва да ви ръководи, той не е ли една малка „божа крави-

ца“? Както виждате, този ангелъ, това възвишено същество се смаява. Ето защо, и вие трѣбва да направите този съзнателенъ опитъ, да влѣзете въ положението на божата кравица най-много за петъ минути. Най-добъръ моментъ за опита е връмето, когато мислите за голѣми, за велики работи. Наблюдавайте, тогава, какво може да направите, ако сте въ съзнанието на тази малка божя кравица. Защо е нуженъ този опитъ? — Защото всѣки човѣкъ, който не може да слѣзе въ положението на една божя кравица, той не ще може да се качи и въ положението на единъ ангелъ. Когато у васъ се заражда желание да слизате надолу, вие изучавате вече великия законъ на инволюцията; слѣдъ това вие ще бждете готови да се качвате нагорѣ и да изучавате великия законъ на еволюцията. Вие не трѣбва да забравяте тѣзи два процеса на развитие, прѣзъ които е миналъ човѣкътъ. Инволюционниятъ процесъ помага на еволюционния процесъ въ вашето развитие. Вие постоянно трѣбва да помните тия два процеса, които ставатъ у васъ. Когато искате да прѣвърнете едно неприятно чувство въ приятно, искате, напимѣръ, да прѣвърнете злобата или умразата въ положително чувство, вие трѣбва да слѣзете въ вашия естественъ умъ или въ вашия индивидуаленъ животъ. Само при такова състояние ще може да трансфосмирате събралата се отрицателна енергия у васъ. Такива сж законитѣ на висшата разумна природа.

И тѣй, вие вече сте минали първия етапъ на вашия умъ, т. е. минали сте прѣзъ естествения умъ. Сега сте въ природния, въ творческия умъ, дѣто сж складирани всички ваши възпоменания, мисли и желания на миналото. Въ разумния животъ, изобщо, прѣодоляватъ кривитѣ линии. Тѣ се виждатъ ясно по челото на разумния човѣкъ. По него се забѣлѣзватъ много изпжкналости.

Тия хора, у които е развитъ природния умъ,

фиг. 2

фиг. 3

прѣдната частъ на челото имъ, фиг. 1 (3) понѣкога е вдлъбната, а нѣкой пжтъ е издадена — фиг. 2 (3). Вдлъбнатината произтича отъ това, че двѣтъ страни на мозъка (1, 2) сж повече развити (фиг. 1); понѣкога става обратното: челото въ срѣдата е много издадено (3), а двѣтъ му страни (1, 2) сж вдлъбнати (фиг. 2). Такива хора сж много паметливи; тѣ могатъ да учатъ добръ история — добри историци сж — хубаво помнятъ събитията и датитѣ имъ.

Ако се раздѣли челото на три части, долната частъ прѣдставлява естествения умъ (е); срѣдната — природния умъ (п), а горната — разума (р). Вдълбнатината на челото у всички хора

не е точно въ срѣдата. Хората, у които челото е вдълбнато въ срѣдата, спадатъ къмъ категорията на отрицателнитѣ типове въ възходяща степенъ на природния умъ. Въ тѣхъ работи творческиятъ умъ. Тѣ иматъ логика, но като разсждаватъ, ползватъ се отъ опитността, която сж добили.

фиг. 3

Хора, у които естествениятъ умъ е силно развитъ, срѣдната частъ на челото имъ, именно, е силно издадена навънъ. Тѣ сж отъ положителнитѣ типове, които, като се събератъ съ хора отъ първата категория, ставатъ много активни: тѣ вадятъ ножа си и навсѣкждѣ си пробиватъ пътъ. Това сж двѣ състояния, необходими за природата. На дадена височина въ природата всѣкога отговаря и дадена низина. Това, което срѣщаме въ природата, има отражение въ цѣлия човѣкъ, а специално и въ неговия черепъ. Въ това отношение, именно, хората се взаимно допълватъ.

И сега, като се изучаватъ гънкитѣ въ мозъка на човѣка, забѣлѣзва се, че тѣ не сж еднакви у всички хора. При подробно изучаване на човѣшкия мозъкъ, ясно се вижда голѣмото раз-

личие въ нагъването на мозъчното вещество у различнитѣ хора. Малко естественици днесъ изучаватъ човѣшкия мозъкъ тъй, както трѣбва. Освѣнъ това, нужно е частично изучаване челата на хората. За интелигентността на човѣка, наприкладъ, не се сжди отъ цѣлия мозъкъ, а само отъ неговото чело, или по право, отъ съотвѣтния центъръ, който заема опрѣдѣлено мѣсто и частъ на челото. За да се достави необходимата материя за създаване органа на правата мисль, отъ човѣка се изисква нормаленъ, природособразенъ животъ. Само така човѣкъ ще стане добъръ проводникъ на чистата природна мисль. Ето защо, съврѣменнитѣ хора трѣбва да развиватъ, да обработватъ своя мозъкъ. Когато се разработва човѣшкия мозъкъ, въ първо врѣме се забѣлѣзва набиране на извѣстна енергия, която прави човѣка нервнъ, привидно недоволенъ отъ живота. Това стѣгане, това ограничение, което и вие изпитвате, създава у васъ потикъ да вървите нагорѣ. Сега вие искате да се разширявате. Не, вие имате достатъчно разширение, сега ви е нужно движение нагорѣ. Нагорѣ трѣбва да се движите! Движението ви нагорѣ ще се отрази и върху вашето чело. То ще почне да се развива правилно, т. е. гънкитѣ на мозъка ще почнатъ да се разработватъ.

Казвамъ: вие трѣбва да наблюдавате, кога се намирате въ естествено състояние на вашия умъ, кога дѣйствува природния умъ, кога — разума и

кога — моралнитѣ сили на мозѣка. Понѣкога всички качества или сили на ума се проявятъ едноврѣменно. Такива хора се наричатъ нормални. За да бжде човѣкъ нормаленъ, необходими сѣ тия шесть елемента на ума. Тази е нормата, съ която ние мѣримъ постѣпките на хората. Когато естествениятъ умъ, природниятъ умъ, разумътъ, моралнитѣ сили, личниятъ умъ и индивидуалниятъ умъ у човѣка функциониратъ правилно, ние имаме правилно или нормално развитъ човѣкъ въ умствено отношение. Щомъ едно отъ тия качества липсва у нѣкой човѣкъ, ние имаме вече отклонение отъ нормата.

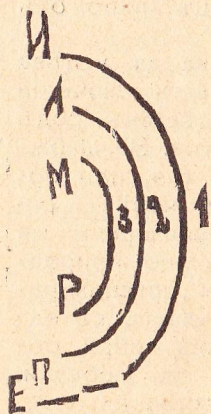
Разумната природа разполага съ редъ начини и методи, когато иска да изправи хората, когато иска да посочи грѣшките имъ. Напримѣръ, ако ти направишъ една малка погрѣшка въ естествения умъ, тя ще ти напомни само, леко ще те накаже, като ти изпрати слаба хрема. Ако грѣшката ти е въ природния умъ, тя ще ти изпрати треска, придружена съ силна температура. Ако грѣшката ти е въ разума, тя ще ти изпрати болестта коременъ тифъ или петнистъ тифъ. Колкото по-нагорѣ се качвашъ и грѣшишъ, толкова и болеститѣ, които природата ти изпраща, сѣ по-лоши. Ако грѣшишъ при моралнитѣ чувства, ще страдашъ отъ такава ужасна неврастения, каквато медицината не познава. Ако грѣшишъ въ личнитѣ чувства, много ще се дразнишъ. Тогава сатурнъ ще има влияние върху тебе, и ти ще виж-

дашъ само обратнитѣ, отрицателнитѣ чѣрти на живота. И най-послѣ, ако грѣшишъ въ индивидуалния си животъ, нѣма да постигнешъ нищо отъ това, което желашъ.

И така, всѣки човѣкъ, който иска да успѣва въ живота си, трѣбва да има тия шесть ключа на ума, понеже тѣ сѣ свързани съ извѣстенъ родъ сили, необходими за неговото развитие. За да бжде човѣкъ мораленъ, трѣбва да има тия сили организирани въ себе си. За да бжде човѣкъ разуменъ, трѣбва да има тия сили организирани въ себе си. За да прояви човѣкъ правилно природния си умъ, трѣбва да има тия сили организирани въ себе си. Такива хора се отличаватъ съ едно естествено благоразумие. Тѣ иматъ добра обноска спрямо всички хора и винаги сѣ любезни. Хора, у които е добръ развитъ естествения умъ, тѣ се проявяватъ като дѣца: тѣ наблюдаватъ нѣщата отгорѣ, повърхностно, не отиватъ много надълбоко. Такива хора разсѣждаватъ плитко, но не сѣ глупави.

Направете единъ опитъ за извѣстно врѣме, да проверите въ себе си, какви чувства изживявате и ги опрѣдѣлете, къмъ коя категория умствени сили се отнасятъ. Тревожите се нѣщо, напримѣръ. Вижте, къмъ коя категория спадатъ вашитѣ тревоги. (— Къмъ личнитѣ чувства). Когато се засегнатъ личнитѣ ви чувства, ще се лѣкувате съ природния си умъ(1); когато се засегнатъ индивидуалнитѣ ви чувства, ще се лѣкувате съ ес-

тествения си умъ (2); когато се засегнатъ моралнитѣ ви чувства, ще се лѣкувате съ разума(3).

фиг. 4

Проявитѣ на ума сж свързани двѣ по двѣ помежду си. Като се знае това нѣщо, то може да се използва като начинъ за правилно трансформиране на енергиитѣ у човѣка.

Забѣлжете, въ много отъ животнитѣ, у кучетата, напимѣрь, личнитѣ чувства сж силно развити. И когато нѣкое куче иска да подчертае своето достоинство, то завива опашката си на колело. Това показва, че то е доволно отъ себе си. Обаче, хванете ли опашката му, то веднага се озбвва, показва, че е недоволенъ. Защо прави така? — Понеже чрѣзъ грѣбначния му стѣлбъ става силно изтичане на енергия. Това изтичане на енергията започва отъ главата, минава прѣзъ грѣбначния стѣлбъ и отива къмъ центъра на земята. Така става съ всички млѣкопитающи. Слѣдователно, при всѣко побутване на животнитѣ, ние ги подпушваме, при което въ тѣхъ се образува едно болезнено, неприятно състояние.

Този процесъ става и съ човѣка, само че

подпушването у него се произвежда въ носа. У кучето става въ опашката, а у човѣка — въ носа. И затова българитѣ често казватъ за нѣкого: „Надулъ носъ!“ Щомъ се подпушите и енергията ви се събере на върха на носа, какъ ще се лѣкувате? Има единъ психически начинъ за лѣкуване. Щомъ се подпушишъ или си недоволенъ отъ нѣщо, хвани носа си и кажи: „Нѣма нищо!“ Не се ли отпушишъ, пакъ хвани носа си отгорѣ додолу съ ржката три-четири пѣти, изговори гласно името си и кажи: нѣма нищо! Можешъ да хванешъ носа и съ двѣтѣ си ржцѣ. По този начинъ ти ще утихнешъ. Та казвамъ: направете този опитъ, когато сте въ раздражено състояние, да видите, дали законътъ ще проработи. Това е опитъ за лесно трансформиране на енергиитѣ. Друго-яче може да се мине цѣла седмица, докато силитѣ ви се уравниѣсятъ. Когато течението на силитѣ у човѣка става правилно, нормално, човѣкъ чувствува въ себе си лекота, радостно чувство, като че отъ гърба му се е снелъ нѣкакъвъ товаръ.

Добръ е, ако учителитѣ въ училищата практикуватъ този методъ върху своитѣ ученици. Когато нѣкое дѣте въ училището се раздразни, нека учителътъ поглади леко носа му и каже: нѣма нищо! Този методъ има отлично възпитателно въздѣйствиe върху дѣцата. Той прѣдставлява начинъ за отпушване пѣтищата, прѣзъ които тече енергията. Направете ли единъ малък масажъ на носа си, и енергията протича. Ако нѣкой отъ васъ е

подпушенъ, като се върне дома си, нека направи този опитъ. Защо трѣбва да масажирате носа си? — Понеже носътъ е единъ връхъ на човѣшкото лице, на който понякога се събира излишно количество електричество и магнетизъмъ, които го подпушватъ. Когато излишнитѣ енергии се събиратъ въ мозъка, артериалната и венозната система се подпушватъ, много венозна кръвъ се събира въ слѣпоочната областъ, и пулсътъ започва да бие усилено. Когато имате такова подпушване, ще вземете малко квасъ и отъ вечерята ще го наложите на слѣпитѣ си очи. На сутринята ще бждете вече въ нормално състояние — подпушването се е трансформирало. Опасни сж подпушванията въ гърдитѣ, защото тѣ произвеждатъ охтика. Подпушването въ стомаха прѣдизвиква неправилно храносмилане. Само пълнитѣ хора страдатъ отъ коремоболие. Тѣ иматъ излишна енергия, която трѣбва да се отнеме. На слабитѣ хора, когато се подпушатъ, трѣбва да се прѣдаде енергия — тѣ страдатъ отъ недоимъкъ на енергия. Значи, сухиятъ човѣкъ може да отнима енергия отъ пълния. Онзи човѣкъ, на когото мозъкътъ е подпушенъ, трѣбва да се лѣкува отъ нѣкой дебелъ, пълень човѣкъ, съ здравъ, свѣтълъ мозъкъ, за да му прѣдаде енергия. Ако при него отиде нѣкой хилавъ, сухъ човѣкъ, съ боленъ мозъкъ, той ще стане двойно по хилавъ.

На онѣзи отъ васъ, които се готвятъ за лѣкари, бихъ прѣпоръчалъ да спазватъ слѣд-

нитѣ правила при лѣкуването: ако вие сте пълень и лѣкувате нѣкой сухъ, боленъ човѣкъ, като лѣкаръ сте на мѣсто, ще можете да го излѣкувате. Но ако и болниятъ е пълень, като васъ, вие не ще можете да го излѣкувате, затова трѣбва да вземете съ себе си нѣкой вашъ другаръ, здравъ, но слабъ по натура. Той ще ви придружава, като асистентъ, ще вземе дѣсната или лѣвата ржка на болния, ще я подържи малко, и така ще му помогне. Правете опити, за да се убѣдите въ истинността на тази теория. Ако нѣкой пълень човѣкъ страда отъ коремоболие, нека повика единъ свой близъкъ познатъ слабъ, но здравъ човѣкъ и го помоли да тури дѣсната си ржка на слънчевия му вжзелъ, да я подържи така 5 - 10 минути, и коремоболието ще изчезне. Пъкъ, ако нѣкой сухъ човѣкъ страда отъ главоболие, нека намѣри нѣкой пълень, здравъ човѣкъ и го помоли да подържи челото му при слѣпитѣ очи съ едната или съ двѣтѣ си ржцѣ, и главоболието ще изчезне. По този начинъ хората могатъ взаимно да си помагатъ.

Казвамъ: природата обича енергиитѣ ѝ да вървятъ правилно. Между земята и човѣка винаги трѣбва да става правилна обмѣна. Освѣтъ между земята и човѣка, обмѣна трѣбва да става и между слънцето и човѣка. Човѣкъ всѣкога трѣбва да спазва връзката си съ центъра на земята и съ центъра на слънцето. Между духовния свѣтъ и човѣка сжщо тъй трѣбва да има правилна обмѣна

на енергиитѣ. Човѣкъ може да влѣзе въ духовния свѣтъ, само слѣдъ като се изчисти отъ излишѣка на своитѣ енергии. Тѣ не сж нужни за неговото развитие.

Когато човѣкъ иманѣ какъвъ дефектъ въ своя разумъ, той ще бжде тѣсногрждъ; може да бжде мораленъ човѣкъ, но — фанатикъ, какъвто е билъ апостолъ Павелъ, прѣди обръщането си въ християнството. Апостолъ Павелъ билъ философъ човѣкъ, нотѣсногрждъ, и затова прѣслѣдвалъ всички, които не вѣрвали и не разбирали Божественото, както той го разбиралъ. Слѣдъ възприемане на Христовото учение, той поправилъ погрѣшката си. Обаче, много хора и до днесъ подражаватъ на апостолъ Павла, който казва: „Всичко считамъ за изметъ, за да позная Христа“. То значи: всичко считамъ за изметъ, за да позная Любовета.

Каква е разликата между личния и индивидуалния животъ? — Когато човѣкъ се индивидуализира, т. е. живѣе индивидуаленъ животъ, той навлиза вжтрѣ въ себе си, мисли за себе си. Личниятъ животъ има отношение повече къмъ външнитѣ хора. Такъвъ човѣкъ се спира повече върху това, какво мислятъ другитѣ хора заради него. Човѣкъ съ силно развитъ личенъ животъ, като напише една книга, ще мисли, какво ще кажатъ критицитѣ за него. Изчезне ли обществото прѣдъ такъвъ човѣкъ, и личниятъ животъ изчезва. Индивидуалниятъ животъ е по-дълбокъ отъ личния. При личния животъ човѣкъ търси доброто мнѣние,

приятелството на цѣлото общество, не се задоволява съ единъ приятель. Такъвъ човѣкъ почти нѣма приятели. Хора, които базиратъ живота си върху личния умъ, не могатъ да завързватъ приятелство. Тѣ могатъ да правятъ познанство, но не и приятелство. Само човѣкътъ на индивидуалния животъ може да завързва приятелство и да задържа приятелитѣ си. Ако индивидуалниятъ, личниятъ и моралниятъ животъ сж правилно развити у човѣка, може да става дума за приятели и приятелство. Ако индивидуалниятъ умъ у човѣка е нормално развитъ, тогава и личниятъ, и моралниятъ умъ ще бждатъ нормално развити. Тѣ сж свързани помежду си.

Ако личниятъ животъ на човѣка е силно развитъ, главата му отзадъ на темето е висока. Ако моралниятъ животъ на човѣка е силно развитъ, темето на главата отгорѣ е високо издигнато. При личния животъ, сѣмейнитѣ чувства сж слабо развити. Такъвъ човѣкъ води чергарски животъ, нѣма свой домъ. У него е силно развитъ стремежа къмъ пътешествия. Обаче, отъ скитничество човѣкъ малко се учи.

При естествения животъ, челото на човѣка или е вдлъбнато навжтрѣ или е издадено навънъ. Хора, у които челото е вдлъбнато навжтрѣ, сж като дѣца; тѣ нѣматъ външни наблюдения, но интуитивно, вжтрѣшно схващатъ нѣщата. Наблюдателността у човѣка се образува, слѣдъ като се развие природниятъ умъ. Тогава естествениятъ чув-

ства имат по-добри изрази. Нѣкои смѣсватъ природния съ естествения умъ и казватъ: този човѣкъ има отличенъ природенъ умъ. Въ сжщностъ тѣ подразбиратъ неговия естественъ умъ. Ако природниятъ умъ е нормално развитъ въ нѣкой човѣкъ, той е достѣпливъ. У художниците и у музикантите природниятъ умъ е силно развитъ, защото музиката спада въ областта на природния умъ. Математиката пъкъ спада въ областта на естествения умъ. Слѣдователно, онзи, който иска да бжде математикъ, сжщеврѣменно трѣбва да бжде и музикантъ. Ако той не е музикантъ, не може да бжде и математикъ. Математиката прѣдставлява коренитѣ на музиката. Естествениятъ умъ започва отъ математиката и върху нея се гради музиката. Значи, тя е основа. Върху музиката се гради разумния животъ. Върху разумния животъ се гради въображението — областъ, на която трѣбва да се даде ново име. Азъ я наричамъ гениалността у човѣка. Нѣкои смѣсватъ гениалността у човѣка съ творчеството. Не, у гениалния човѣкъ нѣма творчество въ този смисълъ, какъвто съврѣменнитѣ хора разбиратъ. Гениалниятъ човѣкъ изразява само онова, което живата, разумната природа е създала, сътворила. Той е огледало на тази природа. Въображението, гениалността у човѣка е почвата, върху която се създаватъ най-хубавитѣ, най-красивитѣ нѣща въ живота. Когато умътъ на човѣка е силно развитъ въ тази насока, забѣлѣзватъ се вълни, които се отразяватъ по цѣлото му тѣло и оставатъ извѣстни

отенѣци. Това сж все течения, които идватъ отъ живата природа, минаватъ прѣзъ ума на човѣка, прѣзъ грѣбначния му стълбъ и слизатъ надолу. Въ човѣка постоянно циркулиратъ два вида течения: отгорѣ надолу и отдолу-нагорѣ. Ако хората не подпушваха теченията на силитѣ въ природата, досега щѣха да бждатъ избавени отъ много злини. Въ съврѣменнитѣ народи, въ съврѣменното човѣчество тия сили сж подпушени, и като слѣствие отъ това се явяватъ войнитѣ.

Та казвамъ: никога не се стремете къмъ унищожение. Нищо въ природата не може да се унищожи. И въ живота нищо не трѣбва да се унищожава, но само да се трансформира. Не се противопоставяйте срѣщу проявленията на природата. Нѣма по-интелигентно, по-умно сжщество отъ природата! При това тя ограничава сжществата. Вие не можете да я подчините, но тя ще ви се наложи, тя ще ви ограничи. Сжщиятъ законъ се отнася и до човѣка. При всичката негова интелигентностъ, и той трѣбва да си наложи извѣстни ограничения, и то по съвсѣмъ други закони. Никой не може да седи надъ природата. Тя налага ограничения на всички сжщества не отъ зла воля, но по необходимостъ. Тѣ сж въ реда на нѣщата. Отъ тия ограничения зависи и вашето правилно развитие. Защо стага това, има редъ причини. Вие трѣбва да вложите всичкото си довѣрие въ разумната природа, въ нейния умъ, въ нейния промисълъ. Мислите ли, че въ природата нѣма разумъ, всички разумни сж-

щества, които влизатъ въ нея, колективно ще се опълчатъ срѣщу васъ и ще ви въздѣйствуватъ, докато се поправите. Това не върши самата природа, но законитѣ и силитѣ въ нея, срѣщу които вие реагирате. Вие искате да ги подчините на себе си, но тя ви казва, че слабиятъ трѣбва да се смирява.

Нищо въ природата не може да се унищожи! Въ теософската литература често се цитира изречението: „убий всѣко желание въ себе си!“ Това е неправиленъ прѣводъ на едно отъ индуиститѣ изречения, който говори за неразбиране окултизма. Въ индуистката литература мисълта е съвсѣмъ друго-яче поставена. Нѣма защо човѣкъ да убива желанията си. Апостолъ Павелъ въ посланията си употребява почти сѣщитѣ думи: „Да умѣртвимъ тѣлото си.“ Азъ взимамъ думата „умѣртвяване“ въ смисълъ на трансформиране на енергията. Ние трѣбва да смекчаваме, да намаляваме силната дѣятелностъ на експулсивната енергия, а не да я унищожаваме. Така постъпваме и когато искаме да намалимъ силното течение на водата, която завлича и унищожава всичко, каквото срещне на пътя си; ние измѣняме наклона ѝ, да стане по малкъ, за да се ползватъ всички отъ нейнитѣ блага. По сѣщия законъ, ако насочите силна струя вода върху цвѣтята на една градина, вие ще ги изкорените. За да се намали нейната енергия, вие трѣбва да турите на пътя едно прѣпятствие. Искате ли да дадете силенъ напоръ на водата, махнете на-

клона ѝ, прѣмахнете прѣпятствието отъ пътя ѝ, и всички капчици ще се събератъ въ кръгъ, ще стане силно изтичане на водата.

Слѣдователно, когато искате да измѣните вашия животъ, ще увеличавате или намалявате наклона, а споредъ това ще се увеличава или намалява струята на вашата енергия. Вие можете или да разпрѣснете своята енергия въ много капчици, или да я съберете въ една силна струя. Прѣди да измѣните наклона на енергията си, ще трѣбва да се спрете, да обмислите добръ, какъ да постъпите. Често казвате: азъ не мога да търпя това безчестие! — и започвате да се гнѣвите, да негодувате. Това показва, че сте събрали всички капки въ една сидна струя. Какво трѣбва да направите, за да се освободите отъ гнѣва? — Разпрѣснете тази струя. Тя е излишна. Въ случая тя само ще ви поврѣди, ще загубите мира си. Прѣди всичко това ваше състояние е хипнотическо. Отвѣнъ никой не може да направи човѣка безчестенъ! Ако той мисли за себе си, че е такъвъ, то е другъ въпросъ, но ако той не е безчестенъ, цѣлиятъ свѣтъ може да говори за него, каквото иска, той нѣма да стане такъвъ. Ако азъ самъ не се сѣдя, никой не може да ме сѣди! Сѣденето подразбира да освѣтлишь съзнанието на нѣкого, да изправи погрѣшкитѣ си. Такъвъ е законътъ. Ако вие искате да сѣдите нѣкого, трѣбва да седите поне три прѣста по-високо отъ него и тогава ще можете да го сѣдите. Може да ме сѣди само онзи, който седи по-висо-

ко от мене. Само великият художник учител може да даде мнѣнието си за нѣкоя хубава картина, но начинающият ученик нѣма право да дава мнѣнието си. Затова, нека не ви смущава мнѣнието на другитѣ. Вие ги изслушвайте, но не отбивайте струята на вашата енергия отъ своя пѣтъ.

Всѣки човѣкъ има едно мнѣние за себе си. по-близо или по-далечъ отъ Истината. Нѣкога ти мислишъ, че си даровитъ човѣкъ. Вѣрно е това, но щомъ си даровитъ, постарай се да напишешъ едно малко стихотворение, за себе си само, безъ да го изнасяшъ прѣдъ другитѣ. Слѣдъ 2 — 3 деня пакъ го прочети и вижъ, дали ти причинява радостъ; ако ти причинява радостъ, ти си даровитъ човѣкъ. Четешъ ли го и на другитѣ хора, тѣ да го харесатъ, хубавото ще изчезне. Който те слуша да четешъ своето малко стихотворение, ще каже: колко е глупаво! Той те измѣрва съ други майстори и си мисли: колко по-хубави стихотворения отъ това съмъ челъ! Така е, но като твоего стихотворение, именно, той не е челъ. Колкото и да е глупаво това стихотворение, то е unicum и като него нѣма друго; то е нѣщо особено, другъ не може да каже сѣщото нѣщо, макаръ и глупаво. И въ глупавото стихотворение има философия. Вие имате особена прѣдстава за сегашнитѣ гениални хора. Сегашнитѣ гениални хора единъ денъ ще минаватъ за прости хора, а сегашнитѣ прости хора ще станатъ за въ бж-деще гениални хора. Това може да се докаже съ

факти. Сѣщото нѣщо виждаме и въ самата природа, затова не се обезсърдчавайте, вървете на прѣдъ!

Нѣкои хора като правятъ погрѣшки виждатъ имъ се „квадратни глупости“. Щомъ тѣхнитѣ погрѣшки сж „квадратни глупости“, това е добро, защото върху тѣхъ може да се съгради цѣла философия. Питамъ: разумността, мждростѣта могатъ ли да бждатъ квадратни глупости? — Не, разумността не може да бжде квадратна, но глупостѣта може да бжде квадратна. Чули ли сте да казватъ за нѣкой човѣкъ, че говори квадратни умности? Има ли такова изречение? — Не. Само за проститѣ хора, обаче, казватъ така. Както виждате, проститѣ хора прилагатъ математиката много добръ. За тѣхъ се казва, че говорятъ „квадратни глупости“. Но и глупоститѣ сж относителни нѣща.

Каква е разликата между глупавия и умния човѣкъ? Единствената разлика седи въ слѣдното: глупавиятъ не съзнава, че е глупавъ; умниятъ или съзнава, че е глупавъ, или съзнава, че е уменъ. Ако запитамъ най-глупавия човѣкъ, какво има на слънцето, той ще ми отговори, че не знае. Ако запитамъ най-умния, какво има на слънцето, той ще каже: Господъ знае това. Този човѣкъ е уменъ, защото знае, че ако той не може да отговори на този въпросъ, Господъ ще отговори. Право е, че Господъ знае, а обикновениятъ човѣкъ още не знае. Ако запитатъ умния човѣкъ, колко заплата получава, той ще каже: „Моята заплата, заедно

съ тази на прѣдседателя е 10,000 лева“. Ако зада-
дете на глупавия сѣщия въпросъ, той ще каже:
моята заплата е 60 лева мѣсечно. Първиятъ мисли,
че като прибави паритѣ на прѣдседателя къмъ
своитѣ, това ще го повдигне прѣдъ очитѣ на дру-
гитѣ хора. Глупавиятъ отговаря направо на въ-
проса, безъ да мисли. Глупавиятъ отговаря бързо,
безъ да мисли. Умниятъ прѣди да отговаря, мисли.
Една българска пословица казва: „Два пѣти мѣри,
веднѣжъ крой!“ Азъ казвамъ: два пѣти обмисли,
веднѣжъ кажи. Така постѣпва разумниятъ човѣкъ.

Бесѣда, държана отъ Учителя на 21 /VI/ 1925 год.
въ гр. София.

